

HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN 2021-2024

R O A F

INNHold

1. Handlingsplan	3
1.1 Handlingsplan for å nå roafs mål	3
2. Økonomiplan og investeringsoversikt	8
2.1 Økonomi og miljø	8
2.2 Økonomi – ROAFs forretningsidé	8
2.3 Miljøutvikling	9
2.4 Kostandseffektivitet og miljø	10
2.5 Egenregi – renovasjon innsamling	10
2.6 Næring	10
2.7 Avsetning av avfallstyper	12
2.8 Økonomiplan	12
2.9 Investeringsoversikt	16

1. HANDLINGSPLAN

Alle punkter i handlingsplanen knytter seg til ROAFs Avfallsstrategi og mål (Hovedplan), og tiltakene støtter oppunder strategiområdene.

1.1 HANDLINGSPLAN FOR Å NÅ ROAFS MÅL

Handlings- og økonomiplanene lages i fireårsperspektiv, og revideres årlig. For å oppnå ROAFs mål må det utføres tiltak som er i henhold til de fire hovedområdene i selskapets Avfallsstrategi og mål (Hovedplan), samt budsjett og investeringsplan. Tiltakene må revideres og endres om nødvendig.

Kostnader og investeringer i forbindelse med aktivitetene blir ivaretatt i investerings- og driftsbudsjett for det enkelte år. Det vil således være en sammenheng mellom ønskede aktiviteter for å nå målene, og kostnader (driftstilskudd). Kostnadsberegningene bygger på fordelingsnøkler og kalkylerente for 2018.

1.1.1 Avfallshåndtering

TILTAK	HVORFOR	TIDSROM/ ÅRLIG ENDRING DRIFTSTILSKUDD
Bygge ny gjenvinningsstasjon på Lørenskog	Tilpasse bringetjenesten i forhold til innbyggerantall. Tilpasse krav til bedre materialgjenvinning og kildesortering. Et viktig bidrag til å nå mål om 70 % i 2030. Vi drifter ny stasjon i egen regi, noe som bedrer vår kontroll over tjenestene, samt sikkerheten	2022 – 2024 Kr 16 476 019,-
Flytte og optimalisere hageavfallsmottak og mottak av fyllmasser	Sparer ROAF for mye internkjøring og minimerer utslipp. Bedre HMS for både kunder og ansatte. Bedre kontroll på kvaliteten på hageavfallet	2022 – 2024 Kr 792 087,-
Informasjon og kommunikasjon til innbyggerne om kildesortering av matavfall i grønn pose, samt andre avfallstyper som skal ut av restavfallet	Vi vet at 55 % av innholdet i restavfallsposen er kastet feil, og skulle vært sortert ut. Målrettet informasjon vil bidra til økt kildesortering, og vil bringe oss nærmere målet om 70 i 30	2021 – 2024 Prioritering
Ombygging av Aurskog-Høland gjenvinningsstasjon, samt mindre oppgraderinger av de andre gjenvinningsstasjonene	Bedre mottakskontroll, som har en påvirkning på materialgjenvinningsgraden vår. Bedre HMS for både kunder og ansatte	2021 – 2024 Prioritering
Optimalisere utbyttet av hver avfallstype, særlig redusere intern brekkasje av matavfall	Vi gjør dette for å nå målet om 70 i 30. Dette vil også kunne gi en økonomisk gevinst i form av bedre kvalitet på avsetninger	2021 – 2024 Prioritering
Nytt betalingssystem og adgangskontroll for gjenvinningsstasjonene	Bedre skille mellom husholdning og næring, samt målgjøring av digital interaksjon med kundene. Mulighet for «betal etter hva du kaster»	2021 – 2024 Adgangskontroll er selvfinansierende

TILTAK	HVORFOR	TIDSROM/ ÅRLIG ENDRING DRIFTSTILSKUDD
Utføre kartlegging av status og holdninger hos våre kunder ved å utføre kundeundersøkelser, både kvalitative og kvantitative. Årlig måle kundetilfredshet	Bedre ROAFs tjenester gjennom innsikt i forbrukeradferd, samt holdninger rundt kildesortering og avfallshåndtering. Optimalisere informasjonen og kommunikasjonen ut mot våre kunder	2021 – 2023 Prioritering
Fremtidsrettede innsamlingsløsninger og digitalisering. Erstatte resterende tradisjonelle stålcontainere med fellesløsninger og annen utstyrsovergang i tråd med ROAFs mål og strategi om digitalisering	Redusere utslipp. Bedre HMS for innbyggere og ansatte. Gjøre ROAFs tjenester mer moderne og kostnadseffektive. Mindre belastning for lokalsamfunn ved mindre slitasje på veier, mindre svevestøv og mindre støy	2021 – 2024 Prioritering
Investering i nytt innsamlingsutstyr og utrulling som et resultat av pilotprosjekter	Bedre kildesortering for å nå hovedmålet vårt om 70 i 30. Separat matavfallsbeholder vil også fjerne svinnet i sin helhet, samt at mer tilgjengelige løsninger gir økt kundeservice	2021 -2024 Prioritering
Øke tilskudd til utstyrsovergang for etablering av avfallsbrønner i sameier og borettslag	Redusere utslipp. Bedre HMS for innbyggere og ansatte. Gjøre ROAFs tjenester mer moderne og kostnadseffektive. Mindre belastning for lokalsamfunn ved mindre slitasje på veier, mindre svevestøv og mindre støy	2021 -2024 Prioritering

1.1.2 Miljø- og samfunnsansvar

TILTAK	HVORFOR	TIDSROM/ ÅRLIG ENDRING DRIFTSTILSKUDD
Gjennomføre undervisning og omvisning for skoleelever i våre eierkommuner i henhold til kommunal opplæringsplan	Opplæring av den oppvoksende generasjon om kildesortering, ombruk og ressursutnyttelse. Er også en del av vårt samfunnsansvar.	2021 – 2024 Prioritering
Gjennomføre kommunikasjonskampanjer basert på kundeundersøkelser og plukkanalyser, med mål om bedre kildesortering og økt materialgjenvinning	Nå overordnet miljømål; 70 % materialgjenvinning og ombruk innen 2030. Bedre ROAFs tjenestetilbud	2021 – 2024 Prioritering
Legge til rette for minimum tre arbeidstreningsplasser i egen	Samfunnsansvar	2021 – 2024

TILTAK	HVORFOR	TIDSROM/ ÅRLIG ENDRING DRIFTSTILSKUDD
organisasjon, samt stille krav til leverandører om det samme		Prioritering
Legge til rette for tre lærlinger innen varierte fag	Samfunnsansvar	2021 – 2024 Prioritering
Krav om miljøriktige løsninger i alle nye anskaffelser	Redusere utslipp. Bidra til at mer miljøriktige løsninger blir utviklet	2021 – 2024 Prioritering
Måle, systematisere, automatisere og effektivisere alt energiforbruk på biler, maskiner og annet utstyr utover det som allerede gjøres i anlegg og bygninger	Redusere utslipp. Bidra til miljøriktig kjøring. Redusere ROAFs totale energiforbruk	2021 – 2024 Prioritering
Økt satsning på miljøovervåking for alle ROAFs syv deponier. Dette gjelder alle sigevannsrenseanlegg, deponigassanlegg, overvannssystemer, mottakskontroll med mer	Økte krav på de to nedlagte deponiene som verken renser sigevann eller sender sigevannet til interkommunalt renseanlegg. Fylkesmannen har stort fokus på overvann, og det vil kreve tiltak for alle våre syv deponier	2021 – 2024 Prioritering
Løfte avfallstyper i avfallspyramiden fra deponi til materialgjenvinning og ombruk, som for eksempel gateoppsop, betong, asfalt og forurensete masser	Forlengelse av deponikapasiteten. Øke materialgjenvinningsgraden for nærings- og husholdningsavfall. Salg av avsetninger	2021 – 2024 Prioritering
Aktivt påvirke produktutviklere til å benytte gjenvinnbart materiale, samt ha fullstendig kontroll på egne avsetninger	Bidrar til å nå 70 i 30. Samfunnsansvar; vi bruker vår kunnskap om behandling av avfall til å påvirke produsenter til å ta mer miljøriktige valg	2021 – 2024 Prioritering
Utrede nye henteordninger for grovavfall, hageavfall og farlig avfall	Redusere småbiltrafikken og øke kapasiteten på gjenvinningsstasjonene ved å utvide henteordningen. Bedre kildesortering, økt kundeservice og et bedre og mer fremtidsrettet tjenestetilbud	2021 Prioritering
Utføre vedlikehold iht. vedlikeholdsplan for alle ROAFs bygg og eiendommer	Sikre etterlevelse av lover og forskrifter. Forutsigbar økonomi for bygg og eiendom	2021 – 2024 Prioritering

TILTAK	HVORFOR	TIDSROM/ ÅRLIG ENDRING DRIFTSTILSKUDD
Opplæring og opprusting av industrivern på ROAF miljøpark	Lovpålagt. Gir bedre sikkerhet for ROAFs ansatte, bygg og eiendommer	2021 – 2024 Kr 168 440,-
Utnytte ettersorteringsanleggets fulle kapasitet	Redusert behandlingstid	2021 – 2024 Reduksjon
Tilrettelegge ny standplass for avfallsbeholdere hos kunder som må endre plassering grunnet kritisk adkomst	Bedre kundeservice og omdømmebygging	2021-2024 Prioritering

1.1.3 Samarbeid og utvikling

TILTAK	HVORFOR	TIDSROM/ ÅRLIG ENDRING DRIFTSTILSKUDD
Deltakelse i Avfall Norge, KS bedrift og andre organisasjoners aktiviteter/arbeidsgrupper i henhold til kost/nytte vurdering	Kompetanseheving og erfaringsutveksling. Mulighet til å påvirke	2021 – 2024 Prioritering
Studieturer og annen kompetanseinnhenting for ledergruppen og nøkkelpersoner	Kompetanseheving	2021 – 2024 Prioritering
Utarbeide samarbeidsavtaler med ulike produsenter, ØRAS, samt andre nærliggende avfallsselskaper	For økt materialgjenvinningsgrad og økt kostnadseffektivitet	2021 – 2024 Prioritering
Opprettholde sertifisering mot ISO 9001:2015 og ISO 14001:2015. Sertifisere oss mot ISO 50001:2018.	For å jobbe systematisk og sikre god kvalitet i hele verdikjeden	2021 – 2024 Prioritering
Digitalisering og utvikling av ROAFs prosesser	Vi skal utvikle og digitalisere ROAFs prosesser med fokus på å øke miljøgevinsten, kostnadsbesparelse og effektivisering av drift	2021-2024 Prioritering

TILTAK	HVORFOR	TIDSROM/ ÅRLIG ENDRING DRIFTSTILSKUDD
Utføre nødvendige plukkanalyser for å måle ROAFs nødvendige resultater	Sikre faktagrunnlag for å beslutte riktige tiltak og for å måle effekten av kampanjer etc.	2021 – 2024 Prioritering
Utføre ulike utviklingsprosjekter med fokus på bedre materialgjenvinnings- og ombruksgrad	For å nå overordnet miljømål om 70 i 30	2021 – 2024 Prioritering
Utstrakt samarbeid med høyskoler og universiteter (samt fortsatt delta i Romerikes traineeordning og REdu internship)	Dette for at ROAF skal være på arenaer hvor forskning, utvikling og teknologi foregår	2021 – 2024 Prioritering

1.1.4 Organisasjonsutvikling

TILTAK	HVORFOR	TIDSROM/ ÅRLIG ENDRING DRIFTSTILSKUDD
Utarbeide et ledelsesutviklingsprogram i ROAF	Kompetanseheving	2021 Prioritering
Regelmessig utføre arbeidsmiljøundersøkelser	For å få kunnskap om arbeidsmiljø og trivsel i organisasjonen, samt for å sikre et godt psykososialt arbeidsmiljø	2021 – 2024 Prioritering
Kartlegge HMS-risiko for alle prosesser i ROAF, samt kontinuerlig HMS-opplæring	Redusere skader og uhell på mennesker, miljø og materiell	2021 – 2024 Prioritering

2. ØKONOMIPLAN OG INVESTERINGSOVERSIKT

2.1 ØKONOMI OG MILJØ

Håndtering av avfall vil alltid medføre en kostnad for innbyggerne i ROAFs eierkommuner. Kostnader i forbindelse med å flytte avfall oppover i avfallspyramiden vil gjøre mer av avfallet om til ressurser og gi miljøgevinster.

ROAF har et mål om 70 % materialgjenvinning og ombruk innen 2030. Dette er et ambisiøst mål, som også krever økonomiske ressurser.

2.2 ØKONOMI – ROAFS FORRETNINGSIDÉ

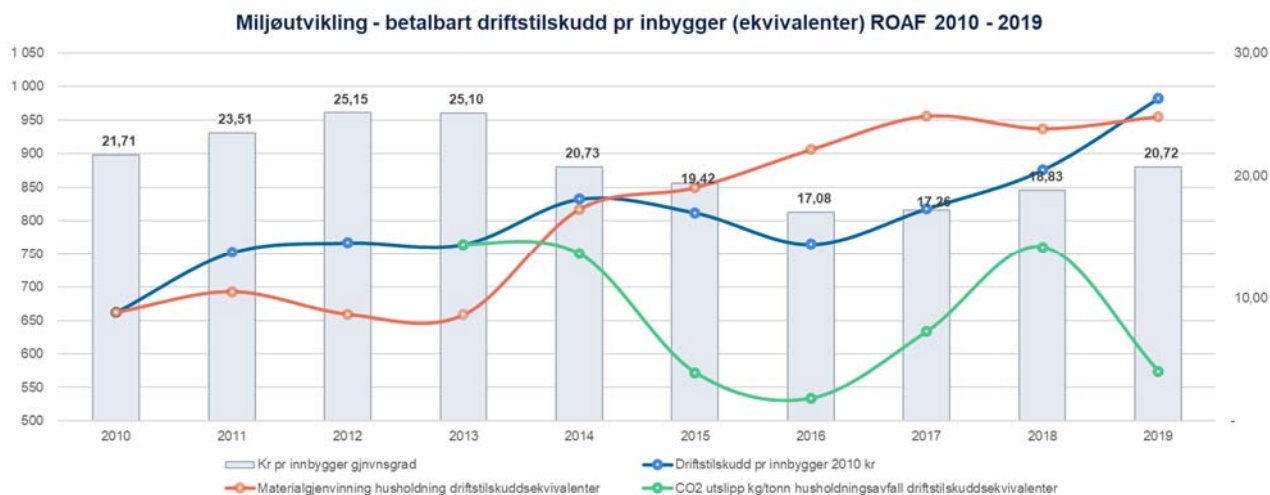
ROAFs forretningsidé:

ROAF skal sikre at eierkommunenes innbyggere får miljøriktig og kostnadseffektiv avfallshåndtering.

Når representantskapet har bestemt hvilken miljøstandard og hvilket tjenestetilbud som skal ligge til grunn for ROAFs virksomhet, skal det driftes så kostnadseffektivt som mulig.

2.3 MILJØUTVIKLING

ROAF har sammenstilt utviklingen i miljøresultater i forhold til økonomi – driftstilskudd fra eierkommunene.

(Figur 2.3) Figuren over viser utviklingen i miljøresultater i forhold til størrelsen på driftstilskuddet (utgående saldo justeringsfond er tatt inn for 2019).

Moment	Forklaring
Kr pr innbygger gjvnsgrad	Hvor mye koster hvert prosentpoeng hver innbygger i driftstilskudd.
Materialgjenvinning husholdning driftstilskuddsekvivalenter	Hvordan har materialgjenvinningsgraden utviklet seg i forhold til driftstilskuddet pr innbygger i 2010.
Driftstilskudd pr innbygger 2010 kr	Utviklingen i driftstilskudd pr innbygger i 2010-kroner (indeksjustert med konsumprisindeks).
CO2 utslipp kg/tonn husholdningsavfall driftstilskuddsekvivalenter	Hvordan har klimaeffekten av ROAFs drift utviklet seg i forhold til driftstilskuddet pr innbygger, fra man begynte å måle dette i 2013.

De markante skillene i modellen er ettersorteringsanlegget og utsortering av matavfall i grønne poser fra 2014, samt krav om gassbiler på innsamling fra 2015. Oppgangen på CO₂ fra 2017 skyldes at man har måttet skaffe de renovasjonsbiler som har vært tilgjengelig for å løse renovasjonsinnsamlingen etter konkursene. I 2019 har ROAF startet utfasingen av gamle renovasjonsbiler, og har innført miljødiesel (HVO100) på maskinparken.

ROAF stiller miljøkrav til sine underleverandører. Dette gir utslag i prisen selskapet må betale, uten at ROAF helt kan dokumentere effekten det har på miljøregnskapet. Modellen viser også betalbart driftstilskudd som medfører at underskudd på etterkalkylen må dekkes inn over de neste årene. Dette gir opp- og nedganger på driftstilskudd pr. innbygger.

ROAF opplever nå økte kostnader på innsamling, samtidig som gjenvinningsgraden ikke bedres. For gjenvinningsstasjonene har kostandene økt, samtidig som gjenvinningsgraden har økt – fra 51,3 % i 2017 til nå, 55,7 % (2019).

ROAF har i 2019 også hatt betydelige merkostnad på avhending av utsortert avfall, dette bidrar også til økte kostander uten at gjenvinningsgraden øker.

Korrigert for utgående balanse på justeringsfondet i 2019 vil driftstilskudd pr innbygger bli 982,4 kr/2010 og 20,7 kr/innbygger pr gjenvinningsgrad (ref figur 2.3).

2.4 KOSTANDSEFFEKTIVITET OG MILJØ

ROAF har de seneste årene fått bedre administrative systemer, samt at avfallsstatistikken er satt i bedre system. Med bakgrunn i dette er det igangsatt et arbeid for å ta fram prestasjonsindikatorer (KPI'er), med tanke på blant annet kostnadseffektivitet.

ROAF har nå etablert et moderne datavarehus, og jobber med å få satt opp løpende automatisk innlesning fra alle systemer. Dette arbeidet har blitt noe forsinket, da selskapet har måttet prioritere å få innsamling i egenregi innenfor «lovlige former», med tanke på overtidsbruk. I løpet av 2020 har ROAF ambisjon om å ha på plass innlesning fra alle systemer, og starte arbeidet med å ta fram prestasjonsindikatorer, som oppdateres løpende, for miljøresultater og kostnadseffektivitet der dette lar seg gjøre.

Det er også satt fokus på kostnadseffektivitet i alle avdelinger og underenheter. I tillegg har ROAF som uttalt mål å bidra til at renovasjonsgebyrene i eierkommunene skal ligge under landsgjennomsnittet.

2.5 EGENREGI – RENOVASJON INNSAMLING

I 2017 gikk to av ROAFs kontraktører på innsamling konkurs. Dette har endret kostnadsbildet radikalt for denne tjenesten. Det er i dag ikke fullkommen konkurranse i markedet, og det er tilfeller hvor nye kontrakter koster det dobbelte av eksisterende kontrakter. Det er for tiden vanskelig å si hva riktig markedspris for denne tjenesten er. Den eksterne utredningen som er gjort på bakgrunn av representantskapets bestilling, vil bli lagt fram for representantskapet i april 2020.

Hva fortsatt egenregi utover en overgangsfase vil koste ROAF, sammenlignet med å kjøpe tjenesten, vet man ikke før det gjennomføres et nytt anbud. Å sammenligne med prisene ROAF hadde før konkursene, gitt dagens markedssituasjon, gir ikke et riktig bilde av kostnadene sammenlignet med egenregi.

2018, 2019 og 2020 vil være unntaksår, da personell, renovasjonsbiler og ruteplanlegging ikke vil være optimalt. En fortsatt utfordrende personellsituasjon gir økte kostander, mens renovasjonsbiler først vil være på plass medio 2020. ROAF jobber kontinuerlig med ruteoptimalisering, og har anskaffet et system for dette. Ruteoptimalisering er fortsatt krevende, da systemet krever god kvalitet på input for kalkuleringen. Tidsbruken vil fortsatt være personavhengig, med tanke på blant annet erfaring og kjennskap til rutene.

2.6 NÆRING

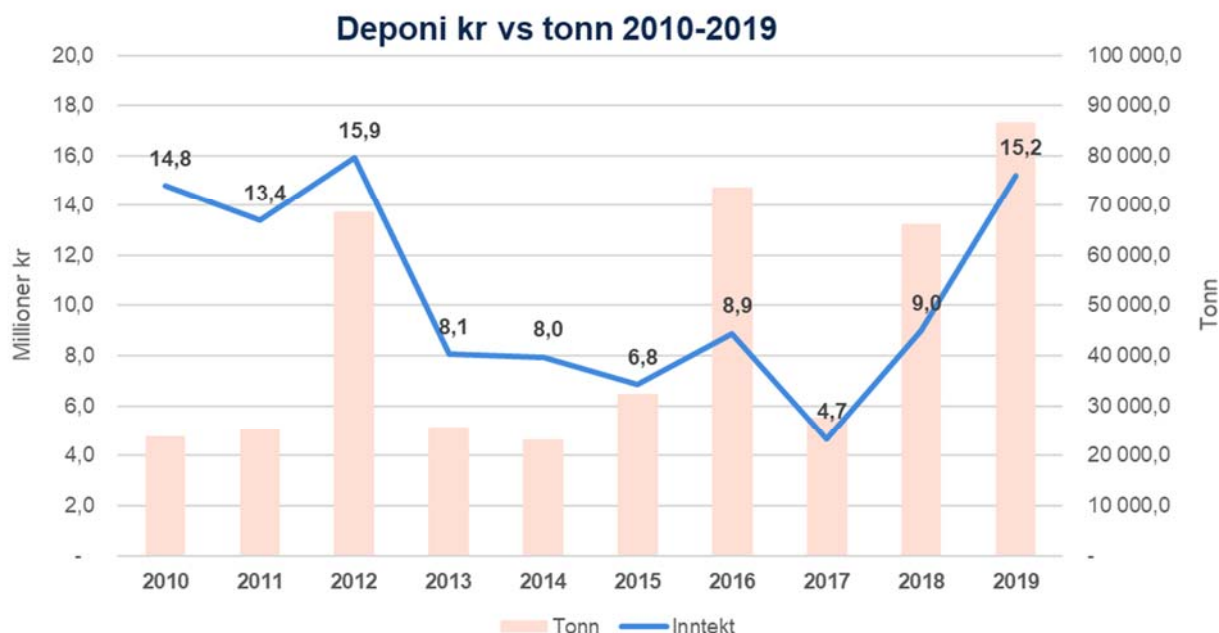
ROAF driver næringsvirksomhet for å kunne utnytte anlegg og maskiner tilknyttet husholdningsvirksomheten. Dette gir stordriftsfordeler og bidrar til reduserte kostnader for husholdning.

I tillegg har ROAF historiske kostnader knyttet til næring som må dekkes inn. Dette gjelder historisk avfall til deponiet. ROAF skal ha fortjeneste på den næringsvirksomheten som ikke er i egenregi (næringsrenovasjon for

eierkommunene), eller der det er tildelt enerett (husholdningsavfall til ettersorteringsanlegget). Dette tilsier at det i vesentlig grad er gjenvinningsstasjonene og deponi som må skape et overskudd på næring.

ROAF har sett på muligheten for å innføre adgangskontroll på gjenvinningsstasjonene, og hadde som ambisjon å fremme en sak til eierne i løpet av 2019. Dette er noe forsinket, da ROAF ønsker å hensynta eierkommunenes digitale flate inn mot innbyggerne. Nye Lillestrøm kommune satser sterkt på digitalisering, og ROAF har avventet deres oppstart, 01.01.2020. Det medfører at denne saken blir fremmet for eierne i april 2020. Bakgrunnen er et stort antall besøkende fra andre kommuner enn våre eierkommuner, samt næringskunder som ikke vil betale næringspris for levering av avfall.

For deponi har markedssituasjonen endret seg radikalt fra 2012, og denne effekten ser vi fortsetter i 2019. Nedgangen i kr/tonn har vært på 78,3 % fra 2010.

(Figur 2.6) Inntekt til deponi relatert til mottatt mengde.

2010/2011 er å betrakte som de to siste «normalårene», da markedet var stabilt med tanke på pris/tonn på tungmasser generelt.

I 2012 hadde ROAF behov for store mengder tungmasser i forbindelse med byggingen av ettersorteringsanlegget. For å få tak i mer masser, ble prisen justert noe ned. Alternativet hadde vært å kjøpe disse massene.

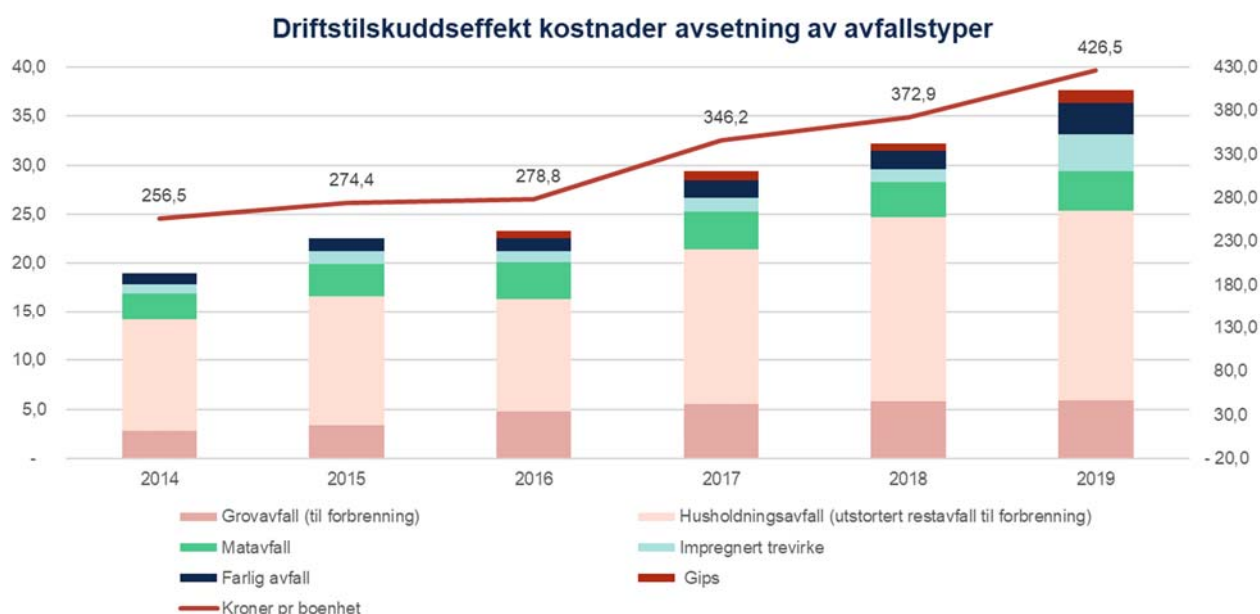
Konkurransen i markedet gir lavere inntekter til deponi, og får derfor stor effekt på ROAFs næringskapital. For å kompensere for inntektsstap har ROAF valgt å øke oppfyllingstakten. En slik strategi vil forkorte deponiets levetid. En redusert oppfyllingstakt ville i motsatt fall påvirke næringsresultatet negativt, og kan flytte store kostnader over på husholdning hvis mengdebalansen mellom husholdning og næring endres vesentlig. Dette kan imidlertid kompenseres med økt fokus på å få tak i de «riktige massene» - bedre pris pr tonn. I 2010 var det 626,8 kr/tonn,

og i 2019 175,9 kr/tonn. Med en pris på 1 000,- kr/tonn får vi inndekning for driftskostnadene og etterdriftsforpliktelsene. ROAFs beste avtaler i dag ligger på ca. 1 400,- kr/tonn.

2.7 AVSETNING AV AVFALLSTYPER

Avsetning av utsorterte avfallstyper er fortsatt krevende. Enkelte avfallstyper viser en økning i kroner per tonn, men dessverre er volumet nedadgående, f.eks. papir.

Fra 2018 til 2019 får ROAF en økning på driftstilskuddet med 4,8 millioner. Dette fører til en underdekning i budsjettet for 2020 på 2,3 millioner.

(Figur 2.7) Figuren viser utvikling i kostnadene knyttet husholdning for avsetning av utsortert avfall, samt konsekvensene for en boenhet.

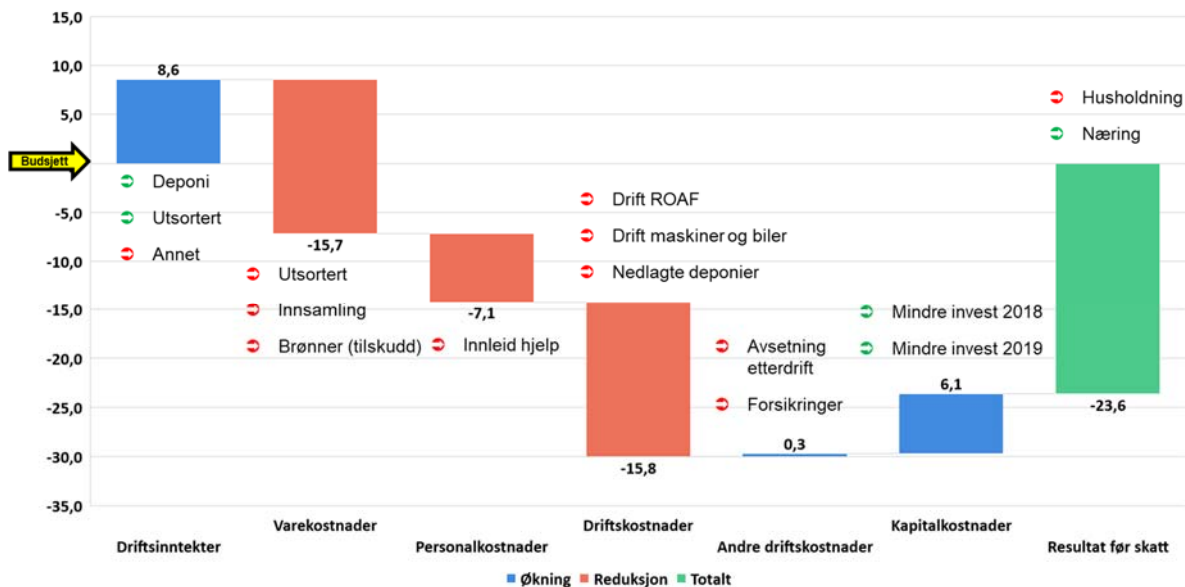
2.8 ØKONOMIPLAN

Vedtatt betalbart driftstilskudd fra ROAFs eierkommuner for 2020 var 250,8 millioner. Kalkulert betalbart driftstilskudd for 2021 er på 261,3 millioner. I tillegg må UB justeringsfond 2020 legges til + 20,8 millioner. Totalt gir dette 282,1 millioner.

I ROAFs selskapsavtale står følgende:

Selskapet kan ikke legge opp selvkostfond. Regnskapsmessige overskudd/underskudd på selvkostvirksomheten skal avregnes i budsjettet to år senere gjennom tilsvarende fradrag/tillegg på kommunenes betaling til selskapet. Selskapet kan likevel ha et kortsiktig justeringsfond for å innarbeide overskuddet/underskuddet i neste års budsjett. Justeringsfondet skal behandles på samme måte som et selvkostfond, med unntak av at det ikke gis anledning til en utjevningsperiode.

2.8.1 Resultatet 2019 – påvirkning på handlings og økonomiplan 2021-2024

(Figur 2.8.1) Figuren viser avviket fra budsjett for regnskap 2019 – totalt for husholdning og næring

For husholdning gir dette et underskudd på 16,7 millioner.

2.8.2 Driftstilskuddskalkyle

Ref	Hva	2020	2021	2022	2023	2024
1	Betalbart driftstilskudd 2020	250 779 151	250 779 151	250 779 151	250 779 151	250 779 151
2	Pris- og befolkningsvekst	-	9 028 049	9 353 059	9 689 769	10 038 601
4	Økonomi effektivisering utover budsjett 2020 vs regnskap 2019	1,0 %	-2 507 792	-2 572 994	-2 575 592	-2 578 933
5	Grunnlag betalbart driftstilskudd	250 779 151	257 299 409	257 559 216	257 893 328	258 238 819
6	Endring i avsetning utsorterte avfallstyper	-	2 310 938	2 310 938	2 310 938	2 310 938
7	Økt vedlikeholdsbehov ettersorteringsanlegget	-	1 421 990	1 07 320	1 07 320	1 07 320
8	Krav om industrivern	-	168 440	84 220	84 220	84 220
9	Ny gjenvinningsstasjon Lørenskog (1220)	-	-	16 476 019	16 476 019	16 476 019
10	Nytt sivevannrensseanlegg (1621)	-	-	1 161 082	1 161 082	1 161 082
11	Utvidelse av ESAR og området (1716)	-	-	2 127 009	2 127 009	2 127 009
12	Nytt mottak hageavfall (2001)	-	-	792 087	792 087	792 087
13	Biokullanlegg for avfallstrevirke etc. (2023)	-	-	1 126 155	1 126 155	1 126 155
14	Eflor Flammeløs brennkammer for Metangass (2129)	-	104 111	104 111	104 111	104 111
15	Økning driftsbehov og investeringer		4 005 479	24 288 941	24 288 941	24 288 941
16	Pris- og befolkningsvekst økning	-	144 197	879 593	906 067	907 020
17	Estimert betalbart driftstilskudd HØP 2021-2024	250 779 151	261 304 888	281 848 157	282 182 269	282 527 760
18	Justeringsfond +/-	-	20 831 088	-	-	-
19	Betalbart driftstilskudd HØP 2020-2024	250 779 151	282 135 976	281 848 157	282 182 269	282 527 760
20	Endring i betalbart driftstilskudd kr fra forrige år	-	31 356 825	-287 819	334 112	345 491
21	% endring betalbart driftstilskudd ¹⁾	-	12,5 %	-0,1 %	0,1 %	0,1 %
22	Kostand pr boenhet	2 839	3 083	3 025	2 975	2 926
23	Kostandsendring pr boenhet kr/år i forhold til 2020	-	243	185	136	86
24	Kostandsendring pr boenhet kr/uke i forhold til 2020	-	5	4	3	2
	¹⁾ Uten tillegg for justeringsfond er økningen fra 2020 til 2021		4,2 %			
Forutsetninger						
1	Befolkningsvekst gjsn (2004-2019)		1,8 %			
2	Prisstigning gjsn (2004-2019)		1,8 %			
3	Justeringsfond kalkulert driftstilskudd		3,6 %			
4	Innbyggere 01.01.2019	206 791,43	210 514	214 303	218 160	222 087
5	Innbyggere pr boenhet	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
6	Antall boenheter	88 320	91 528	93 175	94 852	96 560

(Tabell 2.8.2) Tabellen viser hvordan driftstilskuddet 2021-2024 fremkommer. Tall i parentes i teksten er referanse til investeringen i investeringsbudsjettet.

Økonomieffektivisering

Prisstigning 2018 til 2019 var på 3,2 prosent, men gjennomsnitt 2004-2019 er på 1,8 prosent. Av forsiktighetsprinsipp har ROAF valgt å ta inn 1,8 prosent i driftstilskuddskalkylen. I en turbulent tid med usikkerhet rundt kostnadsutviklingen for avsetning avfallstyper og innsamling i egenregi, ser ikke ROAF noen mulighet for et mål om økonomieffektivisering utover 1 prosent sammenlignet med driftstilskudd 2020.

Kapitalkostnader eksisterende investerings- og utskiftingsplan biler, maskiner og utstyr

Dette er kalkuleerte kostnader for de investeringer som er gjennomført tidligere år, samt utskifting av biler, maskiner og utstyr basert på eksisterende utskiftingsplan. ROAF ønsker å følge denne planen, da en forlengelse av den økonomiske levetiden øker risikoen for havari og økte driftskostnader, selv om det gir lavere kostnader hvis denne risikoen ikke inntreffer. ROAF vil prioritere sine utskiftninger slik at kapitalkostnadene holdes på et nivå som medfører at selskapet holder seg innenfor driftstilskuddsrammen.

Endring i avsetning utsorterte avfallstyper (ref. 6)

Inntekter og kostnader knyttet til videre behandling av avfallet ROAF har utsortert, har det siste året vist en vesentlig negativ endring. Mengden som er budsjettert for 2020 har imidlertid ikke endret seg vesentlig siden 2016. Nettoeffekten for budsjett 2020, sammenlignet med regnskap for 2019, er økte kostnader på 2,3 millioner mer enn det vi forutså da budsjettet for 2020 ble lagt.

Forbrenningskostnader er også en vesentlig kostnad for gjenvinningsstasjonene. Her har ROAF klart å redusere forbrenningsandelen, noe som gir effekt både for økonomi og miljø. Med fortsatt økende priser i markedet vil sannsynligvis kostnadene øke, selv om ROAF øker utsorteringsgraden og dermed reduserer avfall til forbrenning.

Plastfolie er en avfallstype som blir mer og mer krevende å få gjenvunnet etter at Kina stengte grensene for avfallsplast. Fra å få betalt for denne avfallstypen, har vi gått fra å betale kun for frakten, til nå å betale for den utsorterte plastfolien i tillegg.

For innsamling hos husholdningene er det fortsatt for mye som ikke kildesorteres riktig – da spesielt matavfall. Dette gir lavere gjenvinningsgrad og høyere avsetnings- og driftskostnader.

Økt vedlikeholdsbehov ettersorteringsanlegget (ref. 7)

Ettersorteringsanlegget har behov for økt vedlikehold i 2021, da en del maskiner og utstyr begynner å få stor slitasje. Dette er spesielt poseåpner, kverner og sikter, samt transportbånd. Det er kalkulert en effekt på driftstilskuddet på 1,3 millioner for 2021.

Krav om industrivern (ref. 8)

ROAF har blitt pålagt å ha industrivern, dette medfører oppstartskostnader og økte driftskostnader for å kurse og ruste opp industrivernet.

Ny gjenvinningsstasjon Lørenskog (ref. 9)

Egen sak til behandling i representantskapet.

Nytt sigevannrensaneanlegg (ref. 10)

Pålegg fra fylkesmannen, og vedtatt av representantskapet tidligere.

Utvidelse av ESAR og området (ref. 11)

Dagens løsning er midlertidig og vi har en brakkeløsning med en tidsbegrenset dispensasjon. Anlegget har fått flere ansatte, og man ser at selskapet trenger mer plass til utstyr en først forespeilet. Dette er et HMS-tiltak som vil gjøre driften mer optimal, både med tanke på hygiene og for arbeidsforholdene for øvrig.

Nytt mottak hageavfall (ref. 12)

For å optimalisere arbeidsprosessene knyttet til hageavfall flyttes mottaket tett inntil plate for ranking/kompostering. Dette for å oppnå besparelse på intertransport i form av tid og drivstoff, i tillegg blir sikkerheten for kunden bedre ivaretatt ved at det leveres på bakken og ikke over kant. En annen effekt er at det vil bedre arbeidsmiljøet i form av mindre støy og støv ved gjenvinningsstasjonen og administrasjonsbygget.

Biokullanlegg for avfallstrevirke etc. (ref. 13)

Hovedhensikten med et biokullanlegg er å utnytte eget avfallstrevirke til produksjon av biokull og fjernvarme til intern bruk. I dag betaler ROAF store summer hvert år for å kverne og sende avfallstrevirke til ekstern aktør som utnytter dette til fjernvarmeproduksjon. Biokull kan utnyttes som karbonkilde til kompostjordproduksjon og binder dermed karbonet til jorden. Det vil si ingen frigjøring av CO₂. ROAF betaler også store summer for å motta fjernvarme til oppvarming av rom og varmtvann til ettersorteringsanlegget og administrasjonsbygget, noe som et eget biokullanlegg kan erstatte.

Eflox flammeløs brennkammer for Metangass (ref. 14)

Fylkesmannen i Oslo og Viken påpekte under tilsynet oktober 2018 at deponigassen fra Bøler avfallsdeponi skal energiutnyttes. Det har hele tiden vært intensjonen å utnytte deponigassen til produksjon av fjernvarme, men på grunn av forbudet mot å deponere organisk avfall i 2009 og høy vannstand i deponiet, har deponigassproduksjonen avtatt kraftig de siste årene. Både mengde deponigass og metanandelen har sunket mye, og anlegget klarer ikke å forsyne tilstrekkelig slik at det kan utnyttes til fjernvarme.

Med det nye brennkammeret kan deponigassen utnyttes med både lav mengde og lav metanandel, og målet er at denne varmeproduksjonen kan utnyttes internt i ROAF Miljøpark. Brennkammeret vil føre til at ROAF kan utnytte deponigassen optimalt, og gassen kan i tillegg utnyttes i mange flere år fremover.

Faktorer som påvirker fordeling av driftstilskudd mellom kommunene:

- Endring i antall abonnenter, som følge av endret innbyggertall
- «Beholdertyper» som finnes i den enkelte kommune
- Betalbart driftstilskudd for 2021 er 282,1 millioner, noe som er en oppgang på 31,4 millioner (12,5 prosent) fra 2019. Av oppgangen utgjør saldo på justeringsfond 20,8 millioner (8,3 prosent). Isolert til 2021 blir da oppgangen 4,2 prosent, mot gjennomsnittlig pris og befolkningsvekst (2004–2019) på 3,6 prosent.

2.8.3 Driftstilskuddsfordeling eierkommunen 2021-2024

Tabellen under viser beregnet og prognostisert utvikling i driftstilskuddet, gitt alle foreslåtte og vedtatte investeringer. Dette vil endre seg i planperioden, når årsregnskapene er ferdigstilt. Fordelingen mellom kommunene er basert på andel volumbeholder, som er lagt til grunn for budsjettet 2020.

Kommune	2020	2020 ³⁾ (2020-2023)	2021	Antall innbyggere	Innbyggere pr boenhet	Driftstilskudd pr boenhet ⁴⁾	2022	2023	2024
Enebakk	13,7	14,8	15,4	11 026	2,41	3 357,54	15,3	15,4	15,4
Gjerdrum	7,9	8,6	8,9	6 823	2,42	3 170,41	8,9	8,9	9,0
Lørenskog	49,3	53,6	55,5	40 106	2,28	3 154,83	55,4	55,5	55,6
Nittedal	28,6	31,0	32,1	24 089	2,45	3 268,80	32,1	32,1	32,2
Rælingen	20,9	22,7	23,5	18 161	2,34	3 027,96	23,5	23,5	23,5
Lillestrøm ¹⁾	105,9	115,0	119,2	85 757	2,38	3 302,42	119,0	119,2	119,3
Aurskog-Høland ²⁾	24,5	26,6	27,5	17 173	2,15	3 439,99	27,5	27,5	27,6
SUM	250,8	272,4	282,1	203 135	2,35	3 258,31	281,8	282,2	282,5

¹⁾ Tidligere Fet, Skedsmo og Sørum kommune

²⁾ Tidligere Aurskog-Høland, og Rømskog kommune

³⁾ Forrige Økonomiplans periodes driftstilskuddsberegning pr. kommune

⁴⁾ Kommuner med mange hytter har noe høyere driftstilskudd pr. boenhet. Det er benyttet SSBs statistikk på innbyggertall og personer pr privathusholdning (boenhet) 2018 (årlig) og innbyggertall pr januar 2019.

(Tabell 2.8.3) Fordeling av driftstilskudd mellom eierkommunene 2021-2024

2.9 INVESTERINGSOVERSIKT

Det er i tabellen under lagt inn investeringer som sikrer at ROAF har anleggsmidler som hele tiden er i god stand, og som bidrar til en god og stabil drift av alle aktiviteter, samt for alle vedtak.

Dette er noen av årsakene til utviklingen i driftstilskudd vist over. Noen investeringer er flyttet ut ytterligere i tid - basert på dagens kunnskap, og vil da komme etter planperioden. For investeringer utover de som er spesifisert i driftstilskuddskalkylen (pkt 2.8.2), vil ROAF søke å prioritere disse innenfor den totale driftstilskuddsrammen.

Investeringer - tas i bruk år					
	2021	2022	2023	2024	Totalsum
Bygg og anlegg oppgradering	4 300 000				4 300 000
Deponi oppgradering	2 000 000				2 000 000
ESAR oppgradering	2 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	5 000 000
Gjenvinningsstasjoner oppgradering	1 410 000	350 000	350 000	350 000	2 460 000
IKT	1 650 000	1 000 000	150 000	150 000	2 950 000
Maskiner, biler og utstyr	34 460 000	5 450 000	5 200 000	17 100 000	62 210 000
Ny treplate	5 000 000				5 000 000
Nye aktivitetsflater ROAF Miljøpark				20 000 000	20 000 000
Omlegging av interne veier på Bøler	2 000 000	4 000 000			6 000 000
Oppgradering/ny gjenvinningsstasjon AHK	5 000 000				5 000 000
Plate for rensning av forurensete masser			10 000 000		10 000 000
Renovasjonsbil Volvo FM 84 TR BD 89690 Sug		6 000 000			6 000 000
Renovasjonsbiler	14 800 000	2 900 000	2 400 000	10 600 000	30 700 000
Renovasjonsutstyr	6 930 000	13 680 000	13 680 000	13 680 000	47 970 000
Ny gjenvinningsstasjon Lørenskog (2)		135 000 000			135 000 000
Nytt sigevannrensaneanlegg (3)		51 800 000			51 800 000
Utvidelse av ESAR og området (1)		35 000 000			35 000 000
Nytt mottak hageavfall (1)		12 000 000			12 000 000
Biokullanlegg for avfallstrevirke etc. (1)		10 000 000			10 000 000
Maskiner/utstyr nye Lørenskog gvs (2)		17 550 000			17 550 000
Totalsum	79 550 000	295 730 000	32 780 000	62 880 000	470 940 000

- 1) Godkjennes av representatnskapet som separate saker når beslutningsgrunnlag er klart
- 2) Budsjettramme på kr 89 000 000,- (07/2016) vedtatt av rep.skapet 28.04.2016 (ny sak vår 2020)
- 3) Budsjettramme på kr 50 000 000,- (18/2017) vedtatt av rep.skapet 12.12.2017

(Tabell 2.9) Investeringer 2021-2024, for når investeringene tas i bruk – får effekt for driftstilskuddet.

2.9.1 Opplåning til investeringer

For å kunne gjennomføre de store investeringene i anlegg, må det foretas låneopptak da byggingen starter. Dette medfører at opplåningen må skje året før. Det gir denne lånesituasjonen i planperioden.

Hva	2020	2021	2022	2023	2024
IB Lån	314 073 200	350 812 920	635 238 544	609 750 651	588 021 996
Ny opplåning	68 200 000	327 500 000	41 700 000	51 500 000	92 100 000
Sum avdrag	31 460 280	43 074 375	67 187 893	73 228 655	79 493 227
UB lånesaldo	350 812 920	635 238 544	609 750 651	588 021 996	600 628 769
Renter	6 555 617	9 286 019	11 820 980	12 469 770	13 464 340

(Tabell 2.9.1) Utvikling ROAFs låneopptak, med tilhørende avdrag og renter.